

JUDr. ROBERT PELIKÁN, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

V Praze dne
Čj. MSP-48/2016-OJD-SPZ/3
Počet listů: 2
Přílohy: 1

Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno

Věc : obv. J. C. - stížnost pro porušení zákona

Příloha : trestní spis Obvodního soudu pro Prahu 1 sp. zn. 44 T 19/2012

V trestní věci Obvodního soudu pro Prahu 1 sp. zn. 44 T 19/2012 podávám podle § 266 odst. 1, odst. 2 tr. řádu **ve prospěch** obviněného **J. C.**

stížnost pro porušení zákona

proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 21.2.2012, sp. zn. 44 T 19/2012, který nabyl právní moci dne 21.2.2012.

Výše citovaným rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 21.2.2012, sp. zn. 44 T 19/2012, byl obviněný J. C. uznán vinným přečinem krádeže podle § 205 odst. 2 trestního zákoníku. Uvedený přečin spáchal tím, že

dne 31. 1. 2012 v době kolem 12.55 hodin, v Praze 1, Václavské nám. 33, v prodejně poškozené společnosti C&A Moda, s. r. o., se sídlem Brno, Starobrněnská 8, IČ 25067583, odcizil z volného výběru 1 ks pánské bundy Angelo Litrico v hodnotě 2.298 Kč, kterou uschoval do černé cestovní tašky, bez zaplacení prošel kolem pokladen, načež byl za východem z prodejny zadržen pracovníky bezpečnostní služby a následně předán hlídce PČR, zboží bylo neporušeno vráceno do prodeje, a tohoto jednání se dopustil přesto, že byl rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 sp. zn. 9 T 30/2006 ze dne 24. 8. 2006, pravomocným dne 31. 10. 2006 odsouzen pro trestný čin loupeže dle § 234 odst. 1 zákona č. 140/1961 Sb., k trestu odnětí svobody v trvání pěti a půl roku, který vykonal dne 17. 12. 2011.

Obviněnému byl za uvedený přečin uložen trest zákazu pobytu na území hl. m. Prahy na dobu 2 let.

Státní zástupce i obviněný, ten rovněž za osoby oprávněné, se přímo u hlavního líčení konaného 21. 2. 2012 vzdali práva k podání odvolání proti danému rozsudku, takže ten nabyl tentýž den právní moci. Písemně byl vypracován zjednodušený rozsudek neobsahující odůvodnění, když na jeho vyhotovení procesní strany ve smyslu § 129 odst. 2 trestního řádu netrvaly.

Usnesením Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 5. 2. 2015, sp. zn. 44T 19/2012, bylo podle § 283 písm. d) tr. řádu rozhodnuto o zamítnutí návrhu státního zástupce na povolení obnovy řízení ve prospěch obviněného v dané věci, odůvodněného tvrzenou nezákonností, spočívající v uložení předmětného trestu zákazu pobytu obviněnému, majícímu formálně i fakticky trvalý pobyt právě na území Prahy. Soud konstatoval, že sice souhlasí s pravděpodobným nesplněním zákonných podmínek při ukládání trestu zákazu pobytu, avšak tuto situaci podle jeho názoru nelze řešit povolením obnovy řízení, když se nejedná o novou skutečnost či důkaz soudu dříve neznámý, nýbrž je na místě podání stížnosti pro porušení zákona. Stížnost obv. J. C. podanou proti uvedenému rozhodnutí Městský soud v Praze usnesením ze dne 17. 3. 2015, sp. zn. 7To 112/2015, zamítl podle § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu jako nedůvodnou.

Shora specifikovaným rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 21. 2. 2012, sp. zn. 44 T 19/2012, byl porušen zákon v neprospěch obviněného J. C., a to v ust. § 75 odst. 1 tr. zákoníku a v řízení předcházejícím v ust. § 2 odst. 5, odst. 6 trestního řádu.

Podle § 75 odst. 1 trestního zákoníku soud může uložit trest zákazu pobytu na jeden rok až deset let za úmyslný trestný čin, vyžaduje-li to se zřetelem na dosavadní způsob života pachatele a místo páchaní činu ochrana veřejného pořádku, rodiny, zdraví, mravnosti nebo majetku; trest zákazu pobytu se nesmí vztahovat na místo nebo obvod, v němž má pachatel trvalý pobyt.

Podle § 2 odst. 5 trestního řádu orgány činné v trestním řízení postupují v souladu se svými právy a povinnostmi uvedenými v tomto zákoně a za součinnosti stran tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jejich rozhodnutí. Doznání obviněného nezbavuje orgány činné v trestním řízení povinnosti přezkoumat všechny podstatné okolnosti případu. V přípravném řízení orgány činné v trestním řízení objasňují způsobem uvedeným v tomto zákoně i bez návrhu stran stejně pečlivě okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch osoby, proti níž se řízení vede. V řízení před soudem státní zástupce a obviněný mohou na podporu svých stanovisek navrhopvat a provádět důkazy. Státní zástupce je povinen dokazovat vinu obžalovaného. To nezbavuje soud povinnosti, aby sám doplnil dokazování v rozsahu potřebném pro své rozhodnutí.

Podle § 2 odst. 6 trestního řádu orgány činné v trestním řízení hodnotí důkazy podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu.

Ustanovení § 75 odst. 1 trestního zákoníku bylo porušeno, když soud vztáhl ve svém rozsudku uložený trest zákazu pobytu na území hlavního města Prahy, tedy na místo, kde obv. J. C. měl a má trvalý pobyt. Podle judikatorního rozhodnutí (rozh. NS sp. zn. 4 Tz 39/87) platí, že pro závěr, že pachatel má trvalý pobyt v místě nebo obvodě, na který se trest zákazu pobytu má vztahovat, nestačí přihlášení pachatele k trvalému pobytu podle předpisů o hlášení a evidenci pobytu občanů, ale je nutno zjišťovat, kde se skutečně pachatel trvale zdržuje. Z výpovědi obviněného J. C. učiněné ve zkráceném přípravném řízení po sdělení podezření v procesním postavení podezřelého dne 31. 1. 2012 vyplynulo, že je v Praze přihlášen nejen formálně k trvalému pobytu, ale na této adrese se skutečně zdržuje a také se na území hlavního města Prahy mimo jiné dostavuje k příslušnému úřadu práce,

u něhož je evidován coby uchazeč o zaměstnání. Okolnost, že se J. C. po celý život fakticky zdržuje na území hlavního města, nepřímou potvrzuje i jeho opis z Rejstříku trestů, z něhož je patrné, že veškeré trestné činnosti se dosud dopouštěl v Praze. Je na místě podotknout, že s ohledem na vykonávání dalších jemu uložených trestů odnětí svobody, které probíhá i v současnosti, dosud nebyl předmětný trest zákazu pobytu celý vykonán (§ 75 odst. 5 trestního zákoníku).

Otázka zjišťování skutkového stavu je vyjádřena v § 2 odst. 5 trestního řádu a z něj mj. také vyplývá, že orgány činné v trestním řízení postupují tak, aby byl zjištěn skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro jejich rozhodnutí. Jde tedy o zjišťování skutkového stavu jako podkladu pro všechna rozhodnutí v trestním řízení. V ustanovení § 2 odst. 6 trestního řádu je potom zakotvena zásada hodnocení důkazů orgány činnými v trestním řízení jednotlivě i v jejich souhrnu.

Ze shora uvedených skutečností vyplývá, že při ukládání trestu zákazu pobytu nebyly vzaty v úvahu důkazy, které mohly zvrátit závěr Obvodního soudu pro Prahu 1 o zákonnosti ukládaného druhu trestu (trest zákazu pobytu). Nálezací soud neprovedl výše zmíněnou výpověď J. C. učiněnou ve zkráceném přípravném řízení v procesním postavení podezřelého a spokojil se jen s jeho tvrzením z hlavního líčení o faktickém pobytu ve Strakonících na adrese, jež navíc zřejmě ani v té době neexistovala. Soud tento rozpor buďto zcela přehlédl anebo mu nevěnoval žádnou pozornost, obv. J. C. nijak nevyzval k jeho osvětlení, přičemž měl a mohl v tomto směru vést další dokazování např. dotazy u příslušných úřadů apod. Neopatřil si tak veškerý důkazní materiál potřebný k rozhodnutí o přípustnosti zvažovaného trestu zákazu pobytu, a proto nemohl důkazy ani správně vyhodnotit jednotlivě a v jejich souhrnu. Následně tak nezjistil skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který byl nezbytný pro jeho rozhodnutí o trestu. Zjevně se tedy důsledně neřídil právě ustanoveními § 2 odst. 5, odst. 6 trestního řádu.

Vzhledem k tomu, že podstatou trestu zákazu pobytu je omezení osobní svobody pobytu v určeném místě, je třeba mít na zřeteli také zákonnou překážku pro uložení trestu zákazu pobytu, tj. skutečnost, že pachatel má trvalý pobyt v místě nebo v obvodě, na který se trest zákazu pobytu má vztahovat. Jestliže je pak uložen takový druh trestu – zákaz pobytu za situace, kdy pro jeho uložení nejsou splněny zákonné podmínky nebo jejich splnění není dostatečně zjištěno a prokázáno, pak je třeba takový trest považovat za druh trestu, který je v rozporu s jeho účelem ve smyslu 266 odst. 2 tr. řádu. Obdobně ostatně Nejvyšší soud v minulosti rozhodl rozsudkem ze dne 12. 12. 2012, sp. zn. 6 Tz 93/2012.

Pro úplnost dodávám, že rovněž řízení o návrhu státního zástupce na povolení obnovy řízení ve prospěch obviněného J. C. v dané věci bylo před oběma soudy zatíženo procesní vadou, neboť obviněný neměl obhájce, ač ho v intencích ust. § 36a odst. 2 písm. a) tr. řádu mít měl.

Proto **navrhuji**, aby Nejvyšší soud:

- 1) Podle § 268 odst. 2 trestního řádu vyslovil, že výrokem o trestu z pravomocného rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 21. 2. 2012, sp. zn. 44 T 19/2012, byl porušen zákon v neprospěch obviněného J. C., a to v ust. § 75 odst. 1 trestního zákoníku a v řízení předcházejícím v ust. § 2 odst. 5, odst. 6 trestního řádu;
- 2) podle § 269 odst. 2 trestního řádu napadený rozsudek ve výroku o trestu zrušil a zrušil také případná další rozhodnutí na něho obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž jeho zrušením došlo, pozbyla podkladu, a

- 3) podle § 270 odst. 1 trestního řádu přikázal Obvodnímu soudu pro Prahu 1, aby věc v rozsahu zrušení znovu projednal a rozhodl.

JUDr. Robert Pelikán Ph.D.
Ministr spravedlnosti ČR

Nejvyšší soud rozhodl pod sp. zn.: [7 Tz 22/2016](#)